

INTRODUCCIÓ

Mercè Mateu

L'educació física evoluciona mitjançant continus canvis en les activitats proposades, experimentats en raó del moment històric, el moment polític, el moment filosòfic, el moment estètic,... en que la manifestació física té lloc.

Aquesta mateixa seqüenciació s'aprecia en la incorporació de l'element sonor-musical al desenvolupament de les sessions, bé com a portaveu d'aquestes o com a melodia de fons que crea un determinat clima ambiental.

En ocasions motivadora, en ocasions caracteritzant la sessió, de vegades determinant d'aquesta, l'element sonor ha esdevingut fonamental en la pràctica escolar, privada, de l'entrenament, del lleure... potenciant aquest "cos acústic", aquest cos que escoltant, sent i es belluga.

Una certa reticència en la incorporació del suport musical a la pràctica ha estat possiblement, entre d'altres, la manca de coneixement i confiança d'una certa dosi de ritme intern en cadascun de nosaltres, ritme intern amb possibilitats d'adequar a un ritme extern proporcionat per l'estímul musical. Tot i amb això, la majoria hem experimentat aquesta adequació "involuntària" a un ritme extern, quan, sense voler-ho, ens hem trobat marcant el ritme amb el peu o amb els dits de la mà, en determinada situació quotidiana on hi havia un fons musical dominant.

Aquesta activació del fenomen sonor (utilitzat i potenciat pel progrés tecnològic en aparells audio i l'expansió dels mitjans de comunicació audio-visuals) ens va fer pensar en l'actualitat d'un anàlisi teòric i una oportunitat pràctica de reunir els diferents sistemes i/o activitats gimnàstiques que des d'una perspectiva històrica i avui en dia estan utilitzant el suport musical en les sessions corresponents. Els diferents objectius d'aquesta proposta s'articulen en una triple vertent:

1. Fer coincidir sota uns mateixos criteris d'anàlisi, propostes de treball que comporten una qualificació "històrica" pel que fa als seus creadors, amb algunes de les propostes més recents sorgides de l'evolució social pertinent.
2. Intentar clarificar (aportant elements teòric-pràctics d'estudi) els diferents sistemes i l'origen de les seves interferències quan no "possibles concurrències".
3. Esbrinar els valors educatius, artístics, estètics... de les diverses activitats, així com l'aportació específica que representen pel món contemporani.

En el present dossier monogràfic, hem recollit una sèrie d'activitats que com a element comú utilitzen, amb diferent finalitat, l'element sonor-musical.

Les diferents propostes recullen una amalgama de possibilitats d'estructuració de sessions en les quals la música juga el seu paper "ajustant" la gestualitat de l'executant (el moviment cal ajustar-lo a una determinada seqüència musical, cas de la dansa-jazz, la gimnàstica-jazz, la gimnàstica rítmica i artística...) o bé, en l'altre extrem, actua com a incitadora, sollicitadora, provocadora del moviment de l'individu (dansa creativa, gimnàstica expressiva de Rudolph Von Laban, en sessions terapèutiques, en sessions d'educació física especial...)

"...el ritme és una força interna que dona a la successió de durades una significació dinàmica o expressiva... està fet de dos elements... regularitat i irregularitat... la regularitat dels puntals estructura des de l'exterior la més o menys gran modulació dels moviments interiors..." Jacques Chailley.

